

ДО ВСІХ ЧЛЕНІВ КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ КАНАДИ!

ДО ВСІХ ЧИТАЧІВ "ВОРКЕРА" І РОБІТНИКІВ ВЗАГАЛІ!

Всєкраєва партійна конвенція призначила місяць жовтєнь на допомогу "Воркерів". Протягом місяця кожна партійна група повинна змобілізувати свої сили й свої засоби для несєня допомоги "Воркерів".

Цєго року кампанія допомоги "Воркерів" має спеціальну вагу. Ніколи в історії "Воркера" не мали ми такої боротьби за те, щоб "Воркер" виходив щотижня. Всі наші зусилля часто сходили на нівець. Ми були примушені пропускати числа. Чому? Через брак грошей! Всі покинули до партії, до наших читачів, до симпатиків не приносили стільки грошей, щоб покрити видатки за друкування!

Зменшення доходу на "Воркера" може бути частинно виправдане. Теперішня криза в Канаді з її масивним безробіттям і руїною для фермерів зробила своє. Багато клясово-свідомих робітників і фермерів не були в спроможності відновити передплату. Багато читачів не були в спроможності заслати свій звичайний прєсовий фонд. Це дуже відбивалося на "Воркерів".

Але це не все! Через кризу і через зріст революційности серед робітництва, боси вживали усяких засобів, щоб здушити боеве слово робітництва. Усякими можливими засобами вони старалися здушити "Воркера". Цілі видання конфіскували. Роблено "легалні" спроби його закрити. Якийсь час "Воркер" друкувався поза Торонто на дорожнім коштом. І хоч вони не спромоглися здушити "Воркера", затє вони спинили наш кредит, збільшивши цим кошти. Це у свою чергу збільшило недобір "Воркера". Ми тільки тому втрималися, що нам вдалося дістати позички. Але як довго ми можемо існувати на позичках?

Жовтєва кампанія має своїм завданням зібрати прєсовий фонд для "Воркера". Ми не тільки повинні змести недобір, що його зроблено в "довгі" літні місяці, але ми повинні зібрати достаточну суму, щоб забезпечити регулярний вихід "Воркера" на якийсь час.

Нині, більше, як коли іше ми повинні постановити, щоб "Воркер" дійшов до широких робітничих мас. Нині, більше, як коли першодом повинні докласти старань, щоб досягнути великого числа робітників і поширити вплив комуністичної прєси. Тираж "Воркера" мусить бути побільшений.

Місяць жовтєнь повинен бути використаний на те, щоб зібрати для "Воркера" \$10,000. Жовтєнь повинен принести "Воркерів" тисячі нових читачів!

Сєгорічний жовтєнь повинен дати "Воркерів" більше фонду й більше читачів, як в минулому. Це може бути зроблено! Це мусить бути зроблено! Робітники й фермери готові й бажають допомагати революційній прєсї в Канаді. Вся партія повинна бути змобілізована, щоб використати цю сприятливу нагоду.

"Воркер" є органом визискуваних робітників і фермерів Канади. Існування "Воркера" залежить від доларів цих робітників. Тільки робітники його підтримують! Тільки робітники домагаються його регулярного видавання. Тому то кампанія треба використати для обєднання коло "Воркера" тисячів клясово-свідомих робітників у фабриках, майнах і на фармах. Тільки організоване підтримка усіх боевих робітників запевнить регулярне видавання "Воркера".

Кампанія пічєтьєся 3 жовтєня в Міжнародній День Прєси. Цей день буде святкуватися по цілому світу, як день, коли робітничі маси звернуть увагу на всєростаючу ролє революційної прєси в боротьбі робітничої кляси. Кожна місєцевість в Канаді повинна святкувати цей день концерт-митінгом. Цей день треба використати для придбання фондів для "Воркера". На цей митінг повинна прийти кожна організація робітничої кляси, щоб дати допомогу "Воркерів". Робітники кожної фабрики, майни й шапи повинні зробити частину роботи для придбання фондів для "Воркера".

Місяць жовтєнь повинен притягнути кожного свідомого робітника, кожна організація робітничої кляси для допомоги центральному органу комуністичної партії — "Воркерів".

З комуністичним привітом,

Всєкраєвий-Прєсовий Комітет.

Торонто, Онт.

СТАН РОБІТНИЧОЇ КООПЕРАТИВИ У ВІННІПЕГУ І ЇЇ ДІЯЛЬНІСТЬ.

Свідомі українські робітники у Вінніпегу плянують дальші кроки на кооперативному полі.

Свідомі робітники не відволікаються тими великими успіхами, які вони досягнули на культурно-освітнім полі своєю щирою працею, але зачинають думати про свою діяльність на економічній полі. Вони бачуть великий визиск капіталістичної кляси і хоч розуміють прекрасно, що тільки дорогою соціальної революції можна положити йому кінець, то всє таки стараються вміжчасі зарадити тому визиску бодай до певної міри.

Два роки тому назад українські робітники і робітничі міста Вінніпегу, які гуртуються при українських робітничих організаціях, зорганізували Робітничо-Фармерське Кооперативне Товариство і приступили до торгівлі паливом на кооперативних засадах.

За перших неповних десяти місяців свого існування згадаймо кооперативна мала поверх \$50,000 обороту, а по оплаченні всіх расходів осталося \$2,401.30 чистого доходу. З цього зиску виплачено шеровам дивіденди з 5 процент, яка виносила \$286, на резервовий фонд обернено \$227.23, а на освітній фонд ухвалено також \$227.23. Решту, себто \$1,531.83 звернено покупцям кооперативу.

Другого року свого існування кооператива майже подвоїла свій оборот, бо виносила він поважну суму \$94,657.09, а чистого зиску було \$4,128.11. З цього зиску відтягнуто на резервовий фонд, сумнівих дозвіжників і на депрєціацию приладів і т. ін. суму в \$78,24. 5-процентова дивіденда шеровам виносила \$339, на освітній фонд відложено \$334.54, а по купцям звернено \$2,676.33.

Велике число покупців кооперативу беручи під увагу те, що через цілий час мави вони від кооперативу добру якість палива, повну вагу і міру та одніюючи велику культурно-освітню працю Укр. Роб. Дому у Вінніпегу, як також здаючи собі справу з того, що теперішня економічна криза тяжко відбилася на всіх робітничих організаціях та на прєсї, рішили віддати свій зворот на Український Робітничий Дім у Вінніпегу. Є це дійсно похвальна річ, бо цим вони доказали, що вміють помогти своїй робітничій організації в критичні положення.

Та на шім не кінець. Завдяки існуванню кооперативу, завдяки її доброму веденні, завдяки підтримці свідомого

діла можна прийти до великого. Ми не кажемо, що при допомозі цих кооператив можна буде усунути нинішню капіталістичну систему визиску. Ні, ми кажемо, що це зробить соціально революція, але кооператива може бути певною школою на цєму шляху.

Хочемо вірити, що українське робітництво у Вінніпегу щиро віднесеться до задуманого плану, закупить шері як найшорше і поможе здійснити цей великий, великий, колосний і конєчний крок на полі робітничої кооперативу.

Поле до роботи є широким. Фермери-молочари, замешкані недалеко Вінніпегу, самі дома-

Кооператив. Вінніпег, Ман.

ВІДОЗВИ 5-ГО КОНГРЕСУ ЧЕРВОНОГО ІНТЕРНАЦІОНАЛУ ПРОФСОЮЗІВ.

ДО РОБІТНИКІВ І ЧЕРВОНОЇ АРМІЇ КИТАЮ!

Пятій конгрєс Профінтерну звернувся з відозвою до робітників і Червоної армії Китаю.

— Знову увагу всього світу приковано до Янці,— сказано у відозві.— Банкири, фабриканти й поміщики всіх країн із переляком, що все наростає, слідають за, переважаючим рухом китайської Червоної армії.

Червоні прапори мають на підступах Чанша, Ганкова і Нанкуну. Вони несуть загрозливі імперіалістам, поміщикам, усім темним силам старого Китаю. Ці прапори несуть трудящим визволення від світового гніту.

Імперіалісти усіх країн, разом з китайською буржуазією, кинули проти вас усі свої військові сили, свої панцерники, крейсери, аероплани й танки. Але насильство й смертельні знаряддя не єдиний засіб їхньої боротьби. Інтервенти й китайська буржуазія, посилавши вам смерть, намагаються в той же час отруїти вас отрутою обдури й демагогії. Вони всі пібито "ліви" кумітанівці, що зрадили справу визволення Китаю, присягаючи імєням Сун Ят-Сєна, намагаються

розєднати вас, робітників і селян, щоб бити вас по одинці. Не вїрте зрадникам імперіалістам і кумітанівцям від Чан Кай-Ші до Ван Тєн-Вєя. Ось найзагішє ваїші вороги.

У конгрєс Профінтерну, що відкрився, надіслав свій патрік привіт героїчним пролетаріям і червоном бійцям Китаю. Світовий пролетаріят з величезним ентузіазмом слідає за вашою боротьбою.

Робітники Китаю, ви є авангард китайської революції. Від вашої зєднаности, від вашої організованости залежить доля китайської революції на найближчому етапі. Зміцніть вашу червоні профспілки, зміцнітьє спілку з селянством і Червоною армією.

Китайські пролетарі, у вас є спільники в одній індійській революції, Індю-Китаю, що повстає, в особі світового революційного претаріату.

Геть імперіалістів-інтервентів! Геть кровавий кумітан і його профспілки! Хай живе героїчний китайський пролетаріят і його червоні профспілки! Хай живе героїчна китайська Червона армія! Хай живе велика китайська революція!

ДО РОБІТНИЧОЇ КЛЯСИ ТА ПРОФСОЮЗІВ ІНДІЇ

Пятій конгрєс Профінтерну, що відкрився і в якому беруть участь представники революційного профруху зі всіх країн світу, надіславє гарячий братєрський привіт робітникам Індії, що провалять героїчну боротьбу за своє клясове й національне визволення.

Велитєнський страйк в о вий рух індійських робітників привів до того, що глибоке незадоволення, яке охопило нещадно експлуатовані маси мї-

підвожєся, щоб кинути оком навколо. Я вдивляюся в темряву, аж очі болять. Світлова куля здіймається; я знову ховаюся.

Безглузде дике змагання, я хочу вилізти з ями, а проте жє знову зсовуюсь униз, я кажу: "ти мусиш, це ж твої товариші, це ж не якийсь нерозумний наказ"; і зараз знову: "що це мене обходить? я маю лише одне життя!"

Це всє робить відпустка, виправдую я себе, лютуючи. Але я сам цьому не вірю, я помалу підвожєся, спираюся на руки, тягну спину і так лежу на краю лійки.

Тоді я чую шум і подаюся назад. Не зваяжуючи на гуркіт артилерії, завжди дуже добре чути підозрілий шум. Я прислухаюсь; шум позаду мене. Це наші люди, що йдуть ровом. Тепер-я чую й приглушені голоси. По тону це може бути Качинський, що розмовляє.

Яксь особливе тепло раптом заливає мене. Ці голоси, ці тихі слова, ці кроки в рові позаміжно раптом вивирають мене з жалливої самотності страху смерти, в якому я трохи не загинув. Вони більші, як моє життя, ці голоси; вони більші, ніж материна ніжність та страх; вони—найміцніше та й найзахисніше, що може бути взагалі; це голоси моїх товаришів. Я вже більше не переляканий самотній шматок життя в темряві; я належу до них, а вони до мене; ми всі маємо однаковий страх і однакове життя, ми зв'язані в простий та в важкий спосіб; я б хотів притулитись обличчям до них, до цих голосів, до цих слів, що врятували і що мені допоможуть.

змагаються за інтереси пролетаріату, за соціалізм, а справді саботують страйковий рух, гальмують боротьбу робітників, зраджують їх клясові інтереси.

Брати-робітники Індії! Беручи найактивнішу участь в анти-імперіалістичній, у національній-революційній борні, прагнучи посісти в ній передові позиції, перебуваючи на сторожі своїх клясових робітників-керівників, витягайте із своїх лав, усувайте від керування буржуазних політиканів та реформістів усіх мастів!

Геть зрадницьку національну буржуазію! Геть агентів імперіалізму та буржуазії в індійському профрує!

Хай живе героїчний індійський пролетаріят! Хай живе революційні індійські профспілки! Хай живе індійська революція!

Копіювати. Вінніпег, Ман.

РІЖНІ ВІСТІ.

ПЕРЕД ВИБОРАМИ ДО НІМЕЦЬКОГО РАЙХСТАГУ.

Німецькі газети розповідають, що з почину президента Гінденбурга вживається заходів, щоб поновити передвибірний блок правих партій, які цілком заслуговуватимуть на назву "Блок Гінденбурга".

Мова йде, з одного боку, про з'єднання групи німецьких націоналістів, що відкодалася, з основним ядром партії за провозу Гугєнберга, а з другого боку, про співробітництво обєднаних німецьких націоналістів з націонал-соціалістами (фашистами).

За посередника у переговорах про правий блок виступала довірена Гінденбургові особа — великий землевласник у Східній Пруссії Олєнбург — Янушав, відомий політичний діяч за часів імператора Вільгельма.

Скандинавські робітничі про СРСР.

Перед відвідом з Москви скандинавські робітничі поділилися зі співробітником ТАРС своїми вражіннями від подорожі до СРСР.

"Вороги Радянського Союзу, — заявили вони, — силкувалися перекопати нас у тому, що в СРСР нас обдурять. Але те, що ми побачили на власні очі, цілком спростовує ці ганєбні твердження. Нас скрізь зустрічали дуже радо, показували нам все, що ми хотїли бачити. З найбільшим інтересом ми оглядали фабрично-кухню, що випускає щодня 60,000 обідів. Ми побачили, як жінка в Радянському Союзі звільняється від турбот щодо кухні й хатнього огнища".

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ!

ЧИТАЙТЕ І РОЗПОВСЮДНЮЙТЕ ТАКІ ЧАСОПИСИ І ЖУРНАЛИ:

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ" — одиникий український робітничий часоспис в Канаді, виходить три рази на тиждєня. Передплата: \$4.00 на рік, \$2.00 на шєроку.

"ФАРМЕРСЬКЄ ЖИТТЯ" — одиникий дієсно фармерський український часоспис в Канаді, що боронить інтереси працюючого фармерства. Передплата: \$2.00 на рік, \$1.00 на шєроку.

"РОБІТНИЦЯ" — одиникий журнал в українській мові для працюючого жіноцтва, виходить два рази на місяць. Передплата: \$1.50 на рік, 80 центів на шєроку.

"БОПОВА МОЛОДЬ" — одиникий журнал в українській мові для української роб.-фарм. молоді, виходить раз на місяць. Передплата лише 50 центів на рік.

Передплату на вшємі часосписи й журнали посилайте або на імє кожного часоспису окрема, або на імє й адресу:

WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASS'N, Ltd. Cor. Pritchard & McGregor Sts. Winnipeg, Man.

ЕРІХ МАРІА РЕМАРК На західному фронті без змін

Переклад з німецької мови Ж. Бургард.

(46)

(Продовження)

"Як це сталося" — питаю я. "Пого вирвало з одежі", — гарчить Тьєден. Качинський каже: "Комедно; ми це вже декілька разів бачили. Коли влучає отака міна, то тебе просто викидає з одежі. Це робить тиск повітря".

Я шукаю далі. Це дійсно так. Там висять лише шматки уніформи, в другому місці лише кровава каша, що була колись людськими м'язами. Ось йєжить тіло, що має лише на одній нозі шматок спідниці, а на шії комір від куртки. Він годий, а одежа висить на дереві. Рук нема. Іх наче б викрутило. Одну з них я помічаю, вона лежить за двадцять кроків у куцах.

Убитий лежить обличчям униз. Там, де були руки, земля почорніла від крові, під ногами розкиданє листя, наче б ця людина іше брикалася.

"Це не жарт, Качинський", — кажу я. "І в животі немає облямку гранати", — відповідає він, знизуючи плечима. "Лише не розчулюйтесь", — каже Тьєден.

Все трапилося недавно, бо кров іше свіжа. Всі люди, яких ми бачимо, неживі, тому не затримуюєся, а лише доводимо все до відомої найближчої санітарної станції. Нарешті ж це й не наша справа переймати роботу у цих коняк, що бігають з ношами.

Треба вислати патруля, щоб встановити, скільки людей на ворожих позиціях. Завдяки своїй відпустці я маю якесь дивне почуття до інших, а тому вважаю за потрібне йти в патруль. Ми виробляємо плян, — пробіраємося через дротяну сітку, а потім розходимося, щоб поодиночі плазувати далі. Через деякий час я натрапляю на неглибоку лічку, в яку обережно спускаюсь. Звідсьля я виглядаю.

Місєцевість під середнім вогнем кулеметів. Він лунає зо всіх боків, що правда, не дуже сильний, але не досить слабкий, щоб не боятисє за свої кістки.

Розгортається світлова завєса. Білє світло заливає місєцевість. Там чорніша темрява, що западає потім. В шанях оповідали, що попередє нас негри. Це не приємне, іх трудно помітити, крім цього з них дуже зручні патрулі. Дивно те, що вони в такій же мірі нерозсудливі; як Качинський, так і Кроп одного разу, бувши в патрулі, перестріляли чорний контрпатруль, бо ці люди були такі жадобливі до цигарок, що дорогою курили. Качинський та Альберт націоналізуєся просто по вогоньках цигарок.

Поблизу влучає невеличка граната. Я не чув, як вона летїла, і дякуюся. В той же момент мене охоплює божевільний жах. Я тут

один і майже безпорадний у темряві; може за мною давно вже стежить з якоїсь лійки два інших ока, може вже наготові ручна граната, яка мене розірве. Я намагаюся опанувати себе. Це ж не перший мій патруль і не якийсь надзвичайно небезпечний. Але це мій перший після відпустки, а крім цього місєцевість для мене майже незнайома.

Я переконаю себе, що моє хвилювання безглузде, що там у темряві ніхто не стежить, бо тоді не стрїляли би так низько.

Даремне. Розбуркані думки гудуть та мішаються під черепом; я чую застерєжливий голос своєї матері, я бачу росіян; як вони стоять за грєтами, а бороди їм гоїдає вітер; я маю чїтке, чудне уявлення буфету з кріслами, кіно-Театру в Валєнсії; я бачу в своїй уяві, яка мене жахливо мучить, сіре, нерухоме дуло рушниць, що мовчки, чатуючи, стежить за мною, куди б я не повернув голову; з усіх порів проступає піт.

Я всє лежу в заглибленні. Поглядаю на годинника; минуло лише декілька хвилин. Чоло моє мокре, очні ями вогкі, руки тремтять, я закекуюся. Це нічого іншого, як страшений приступ страху, протїсінний собачий страх, виглянути й плазувати далі. Мов та каша, розпливається моє напруження в бажанні тут залишитисє і лежати. Члєни мої прилипли до землі, я роблю даремну спробу; вони не хотять відірватися. Я припадаю до землі, я не можу посунутисє, я вирішую тут залишитисє.

Але зразу мене охоплює знову хвиля, хвиля сорому, жалю, але проте й захисту. Я трохи

підвожєся, щоб кинути оком навколо. Я вдивляюся в темряву, аж очі болять. Світлова куля здіймається; я знову ховаюся.

Безглузде дике змагання, я хочу вилізти з ями, а проте жє знову зсовуюсь униз, я кажу: "ти мусиш, це ж твої товариші, це ж не якийсь нерозумний наказ"; і зараз знову: "що це мене обходить? я маю лише одне життя!"

Це всє робить відпустка, виправдую я себе, лютуючи. Але я сам цьому не вірю, я помалу підвожєся, спираюся на руки, тягну спину і так лежу на краю лійки.

Тоді я чую шум і подаюся назад. Не зваяжуючи на гуркіт артилерії, завжди дуже добре чути підозрілий шум. Я прислухаюсь; шум позаду мене. Це наші люди, що йдуть ровом. Тепер-я чую й приглушені голоси. По тону це може бути Качинський, що розмовляє.

Яксь особливе тепло раптом заливає мене. Ці голоси, ці тихі слова, ці кроки в рові позаміжно раптом вивирають мене з жалливої самотності страху смерти, в якому я трохи не загинув. Вони більші, як моє життя, ці голоси; вони більші, ніж материна ніжність та страх; вони—найміцніше та й найзахисніше, що може бути взагалі; це голоси моїх товаришів. Я вже більше не переляканий самотній шматок життя в темряві; я належу до них, а вони до мене; ми всі маємо однаковий страх і однакове життя, ми зв'язані в простий та в важкий спосіб; я б хотів притулитись обличчям до них, до цих голосів, до цих слів, що врятували і що мені допоможуть.

Копіювати. Вінніпег, Ман.